

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Groen en Water van 14 juni 2010 in het Provinciehuis

Aanwezig:

Dhr. G. J. v.d. Werff (voorzitter), dhr. J. Binnekamp (gedeputeerde), dhr. drs. R.W. Krol (gedeputeerde), dhr. E.R.M. Balemans (VVD), mw.drs. W.A. Bodewitz (PvdD), mw.L.C. Dekkers-Raadsen (CDA), mw. C. Dik-Faber (ChristenUnie), dhr. drs. P.W. Duquesnoy (SP), mw.drs. N. van Gemert (SP), dhr. drs. C. de Heer (ChristenUnie), dhr. J.F.M. Kloppenborg (GroenLinks), dhr. B. Koopmanschap (GroenLinks), dhr. C. de Kruif (PvdA), dhr. J.v.d. Lagemaat (SPG), mw. D. Lamers-Tiecken (VVD), dhr. ir. R.J. Martens (PvdA), drs. T.G.P.M. Ruijs (CDA), dhr. P. Seldenrijk (CDA), mw.ir. A.A. Swets, dhr. R.E. de Vries (D66) alsmede dhr. ir. B.A. Witteman (SP);

Met kennisgeving afwezig:

dhr. L.W. Nooteboom (VVD) en dhr. T.R. Weijers (D66);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dhr.drs. H. Schoen (adjunct-griffier) en mw. M.J. Strijbos (verslag).

1. Opening

De voorzitter, de heer Van der Werff, opent de vergadering met een woord van welkom, speciaal aan de heer De Kruif, die de vergadering voor de eerste maal bijwoont.

Agendapunt 9, het Statenvoorstel samenwerkingsovereenkomst uitvoeringsorganisatie Herinrichting Vliegbasis Soesterberg, vervalt en wordt geagendeerd voor de vergadering van de commissie RGW in september 2010.

Een bericht van verhindering wordt genoemd.

2. Ingekomen stukken

1. Hans van Vliet namens buurtbewoners van de Jan Snel Group: status uitbreiding Jan Snel Group Montfoort (RGW118)

Naar aanleiding van ingekomen stuk RGW118 vertelt de heer Kloppenborg dat gedeputeerde Van Lunteren in de vergadering van de commissie MME heeft toegezegd contact op te nemen met gedeputeerde Krol over de bedrijventerreinen in het westelijk gebied in het Groene Hart. Toen was niet duidelijk of ook de Jan Snel Group hierbij was betrokken.

Gedeputeerde Krol vertelt dat de gedeputeerden gezamenlijk gesprekken voeren met alle ondernemers in Utrecht-West over de nieuwe bedrijventerreinen. Er wordt onderzoek gedaan naar nut en noodzaak hiervan en hierbij worden herstructureringscapaciteit en alle nieuw behoeften betrokken. Als blijkt dat er aan het eind een saldo resteert dan is er vanuit bedrijfsperspectief behoefte aan een nieuw bedrijventerrein en zal de stedenplanologische discussie worden gevoerd. De gemeente Woerden is op dit moment geen voorstander van een nieuw terrein, noch aan de westzijde, noch aan de oostzijde van Woerden.

Ten tweede is het altijd de bedoeling geweest dat dergelijke ondernemingen meeliften in de nieuwe discussie over bedrijventerreinen. Het is niet zo dat, als er in Utrecht -West een nieuw bedrijventerrein komt, een bedrijf als de Jan Snel Group zich dan ook zal verplaatsen.

Gezien de tijd dat dit alles nog zal kosten is het verstandig om zowel vanuit het oogpunt van milieu als ruimtelijke ordening strikt te blijven. Het probleem daarbij ligt in de Artikel 17 procedure, waarbij de provinciale overheid geen verantwoordelijkheid heeft.

In de brief hebben P.S. kunnen lezen wat er wordt gedaan rond milieuspoor. Dit is nog niet afgehandeld omdat nog niet alle benodigde informatie van het bedrijf is ontvangen. Dit onderwerp behoort overigens tot de portefeuille van gedeputeerde De Jong.

Advies PCL over Duurzame Landbouw en Milieu (2010RGW121)

Mevrouw Van Gemert vraagt of het advies van de provinciale commissie leefomgeving in de Statenvergadering wordt besproken of elders wordt meegenomen. Hierin staan interessante dingen genoemd en zij zou die graag besproken zien.

De heer Schoen wijst er op dat dergelijke adviezen vaak onderdeel zijn van een agendapunt. Dat is hier niet het geval. De commissie RGW zal zich na de zomer over de landbouw buigen, wellicht dat dit advies daarbij kan worden betrokken.

Gedeputeerde Krol legt uit dat de PCL gevraagd en ongevraagd kan adviseren over dit onderwerp. Het onderwerp kan worden geagendeerd en bij de discussie over landbouw worden meegenomen. Daarnaast zullen vrijwel alle adviezen rond grote vragen die de ruimtelijke ordening betreffen ook een rol spelen bij het vaststellen van de kadernota of structuurvisie dit jaar.

Mevrouw Van Gemert is er een voorstander van om dit punt bij de landbouwdiscussie te betrekken en het pas in een later stadium bij de bespreking van de structuurvisie te betrekken.

De heer De Vries heeft contouren van de landbouwvisie van Zuid-Holland in kunnen zien en gaf al eerder aan graag te beschikken over een landbouwvisie van Utrecht. Hij sluit zich aan bij het verzoek van mevrouw Van Gemert.

Mevrouw Lamers zou graag een integrale afweging bij de structuurvisie willen maken. Zij waarschuwt ervoor niet alvast allerlei gebieden vast te leggen, dit heeft tot gevolg dat een integrale afweging niet meer mogelijk is.

De voorzitter zegt toe dat dit punt in de termijnagenda zal worden opgenomen.

2. Bewonercommissie Waterwonen op de Vecht en Zijarmen: reactie op startnotitie ‘Op weg naar een provinciale landschapsverordening’.

3. Mr. K. van Zijtveld van Boekel de Nerée: reactie op startnotitie ‘Op weg naar een provinciale landschapsverordening’.

3. Verslag Statencommissie Ruimte, Groen en Water van 17 mei 2010

Het verslag van deze vergadering wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Mededelingen

Mededelingen van de voorzitter

De voorzitter meldt dat het stuk Groot Mijdrecht Noord de volgende dag in het college wordt besproken. De Statenleden zullen het hoogstwaarschijnlijk diezelfde dag digitaal ontvangen, zodat het in de fractievergaderingen besproken kan worden.

5. Rondvraag

Hier wordt geen gebruik van gemaakt.

6. Termijnagenda

Mevrouw Bodewitz mist op de termijnagenda de toegezegde memo als reactie op de brief van de faunabescherming. De voorzitter zegt toe dat die alsnog op de termijnagenda wordt gezet.

7. Statenvoorstel Voorjaarsnota 2010

De heer Balemans zegt dat zoals gebruikelijk de belangrijkste onderdelen van de Voorjaarsnota vanuit zijn fractie in de commissie BEM worden aangekaart.

Hij vraagt of het geboekte tekort van 721 miljoen EURO bij de waterwoonschepen het totaalbedrag betreft of enkel de zijarmen.

Gedeputeerde Krol zal de vraag doorgeven aan gedeputeerde De Jong, onder wiens portefeuille de woonschepen vallen.

De heer De Vries sluit zich bij de vorige spreker aan. Hij begreep van de heer De Jong dat dit één van de oplossingen was die er nog stond ten aanzien van de woonschepen. Er waren onvoldoende plekken om schepen die verplaatst moesten worden ook te kunnen plaatsen. Als dit een oplossing is voor het punt van restauratie en de plaatsing, dan is spreker hier een voorstander van.

Mevrouw Dekkers vraagt naar de claim van Ritmeester B.V. bij de hoogspanningslijn in Veenendaal. In de Voorjaarsnota leest zij dat er nog een groot risico bestaat, wanneer zij echter de notitie Stand van zaken hoogspanningsbeleid leest, begrijpt zij dat het risico nul is. Gedeputeerde Krol legt uit dat de Voorjaarsnota klaar was toen de definitieve uitspraak van Ritmeester B.V. kwam. In de notitie Hoogspanningsbeleid staat dat dit punt verleden tijd is. De claim van Ritmeester B.V. zoals die in de Voorjaarsnota staat kan worden geschrapt. De juridische procedure is volledig afgerond, zonder financiële gevolgen voor de provincie Utrecht.

8. Statenvoorstel Reactie op advies SVGV actualisatie Reconstructieplan

Naar aanleiding van dit agendapunt geeft de voorzitter het woord aan een inspreker. De heer J. Wolleswinkel spreekt namens de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei.

De insprektekst van de heer Wolleswinkel wordt als bijlage 1 aan dit verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

Mevrouw Dik vraagt om een toelichting bij de opmerking dat het voorstel van G.S. afwijkt op het punt van de bouwblokken. Zij herkent dit onderscheid zelf niet. Het voorstel van SVGV om 30% extra uitbreiding in verwevingsgebieden mogelijk te maken is door G.S. overgenomen. Zij vraagt de heer Wolleswinkel om nadere informatie over de noodzaak van de extra groei.

In het Reconstructieplan zit de mogelijkheid van een tweede 30% maar met een hardheidsclausule. De heer Wolleswinkel geeft aan dat de hardheidsclausule niet werkt omdat de SVGV dit op basis van gebiedskwaliteiten in ieder geval mogelijk wil maken.

De heer Wolleswinkel legt uit dat de eerste 30% vigerend beleid is. De gemeente kan op verzoek eenmalig een bouwblok met 30% vergroten. In incidentele gevallen, waar geen ruimte blijkt te zijn voor verplaatsing naar landbouwonwikkelingsgebieden, zou hier wat bij moeten. De SVGV stelt dat dit zou moeten kunnen met maatwerk, maar wel met een zeer grondige onderbouwing en vervolgens een positief advies van de Reconstructiecommissie. Het voorstel van G.S. is geënt op de Brabantse discussie: het limiteren van de bovengrens van een bouwblok tot 1,5 hectare. Dit zou echter onredelijk kunnen zijn. Toen is ook daar naar maatwerk gezocht en dat liep via de provincie. Daarin ligt het verschil: laat men het in het gebied toetsen of door de provincie.

Mevrouw Bodewitz vraagt of de cijfers over dierenrechten in het achtergronddocument juist zijn. Daarin staat las zij dat de varkensdierenrechten met 16% zijn afgenomen, maar die van pluimvee met 24% zijn toegenomen.

De heer Wolleswinkel gaat ervan uit dat de cijfers kloppen. Echter, varkens- en pluimveerechten kunnen niet worden gesaldeerd. Dat heeft met fosfaat te maken. Kijkend naar fosfaat komt men uit op een enorme teruggang in dit gebied. In Brabant gaat het om heel andere percentages. Wanneer één bedrijf in Utrecht stopt, heeft dit grote invloed op de cijfers aangezien pluimvee erg beperkt is in de provincie.

Mevrouw Lamers zou graag een reactie horen op een tekstgedeelte op pagina 3 van het voorstel van de provincie: ‘...voor de gehele provincie bestaande gebouwen waarin dieren worden gehouden ten hoogste één bouwlaag’.

De heer Wolleswinkel legt uit dat ook het punt van de ene bouwlaag door de discussie in Brabant is ingegeven. Met name in de pluimveehouderij zijn systemen ontwikkeld waar beneden (met uitloop) biologische kippen lopen en op de zolderverdieping kippen worden gehouden die binnen blijven. Dit is een systeem waarvan men nu zegt dat dit landschappelijk gezien te grote schuren worden. In de praktijk is dit een kwestie van stalontwerpen. In ons kwaliteitsverhaal pogen wij de stallen in het landschap te laten blijven passen.

De heer Kloppenborg wijst er op dat de stikstofdepositie niet is verminderd terwijl het aantal dierenrechten is teruggelopen. Is dit geen reden om toch pas op de plaats te maken?

De heer Wolleswinkel erkent dat dit een ontwikkeling is waar de SVGV zich zorgen over maakt. De SVGV bleek, ondanks vele pogingen, niet in staat alle cijfers hieromtrent goed op tafel te krijgen. Vervolgens is het één en ander over monitoring geschreven, want juist op dit punt is het van belang dat men weet wat er aan de hand is. Stikstof is niet alleen uit de intensieve veehouderij afkomstig maar ook uit de melkveehouderij. Om hier goed inzicht in te krijgen heeft men feiten nodig. De SVGV heeft die node gemist en vindt dit één van de belangrijkste punten om scherp te houden. Juist op het gebied van stikstof en ammoniak wil men slagen maken. Maar dan moeten feiten bekend zijn.

De voorzitter geeft het woord aan de commissie voor de inhoudelijke discussie.

De heer Seldenrijk citeert uit de indertijd ontvangen samenvatting: ‘Op 29 januari 2010 hebben alle gebiedspartners ingestemd met het eindadvies betreffende actualisatie van het Reconstructieplan. De overtuiging leeft dat, met de afspraken die gemaakt zijn, de uitvoering van de reconstructie in het landelijke gebied de komende jaren met volle kracht door kan gaan’. Dit is voor het CDA een belangrijk en zwaarwegend argument om ermee in te stemmen. Vijf jaren geleden heeft de fractie hier ook mee ingestemd en het vertrouwen aan de Reconstructiecommissie gegeven. Dit vertrouwen is niet beschaamd.

Spreker vraagt naar aanleiding van het advies van de Reconstructiecommissie naar de verplaatsingsregeling. Die werd er vijf jaar geleden in genoemd. Vrij snel erna zijn de gelden hiervoor weggesaneerd. Werkt de verplaatsingsregeling nog?

Veelvuldig heeft de CDA-fractie haar zorg geuit over Natura 2000 en men is blij dat LHV het voornemen heeft om de Natura 2000-status van Groot Zandbrink af te halen. Hij hoopt dat G.S. hier ook achter kunnen staan.

G.S. geven aan ‘in te stemmen in hoofdlijnen’ met het stuk. Wat behelst de term hoofdlijnen hier? G.S. kiezen ervoor om op bedrijfsniveau het advies flink aan te scherpen. Zijn fractie mist de argumentatie hierbij. Ook gelet op het advies waarin staat ‘de Reconstructiecommissie neemt initiatief om een monitoringsysteem op te zetten waarmee de ontwikkeling van ammoniak, de depositie en het aantal bedrijven en dieren kan worden gevolgd. De Reconstructiecommissie vindt twee jaar een goede trend afname van de stikstofdepositie zien. Wanneer twee jaar geen sprake is van afname, zal de Reconstructiecommissie zich buigen over volgmaatregelen’. In een ander stuk staat: ‘de Reconstructiecommissie wil geen toename van het aantal dieren en de intensieve veehouderijbedrijven in het Reconstructiegebied. Dit tegen de achtergrond dat de stikstofdepositie nog veel te hoog is en de afname de laatste jaren stagneert.’ Dit is allemaal op gebiedsniveau en G.S. gaan hier op bedrijfsniveau mee verder. Er is de positieve ontwikkeling van de afname van varkensrechten met -7 en pluimveerechten van -6. Wat is dan de argumentatie van G.S. om hiermee verder te gaan?

Inhoudelijk gezien kiezen G.S. ervoor om beleid te maken voor de hele provincie. Is dit met alle gebiedscommissies besproken of alleen met de Reconstructiecommissie?

Spreker gaat ervan uit dat dit onderwerp wordt doorgeschoven naar de bespreking van de nieuwe structuurvisie.

G.S. stellen voor om in Kolland/Overlangbroek een extensiveringszone in te stellen. Dit betekent dat de agrarische bedrijven er omheen op slot komen te staan. Is het juist dat dit zes bedrijven betreft?

Het CDA heeft aandacht gevraagd voor versnippering van landbouw en natuur in

Langbroekerwetering. Als dit wordt opgelost door eenzijdige beperkingen aan de landbouw op te leggen, dan is zijn fractie op zich tegen dit voorstel. Misschien geeft dit mogelijkheden voor bedrijven die hiermee te maken hebben om elders met steun van de provincie een nieuw bestaan op te bouwen, een verplaatsingsregeling bijvoorbeeld. Dan gaat de fractie mogelijk akkoord.

De heer Van de Lagemaat stelt dat, kijkend naar de bouwlagen, het moeilijk is een beperking van één bouwlaag op te leggen. Diverse gebouwen hebben een kelder voor bijvoorbeeld de melktank en diverse gebouwen hebben skyboxen, zodat bezoekers de dieren kunnen bekijken. Wellicht moet de zin worden veranderd in 'de dieren mogen slechts op één bouwlaag worden gehouden.'

Voor de hele provincie geldt een maximum van 1,5 hectare. Geldt dit ook voor de verwevingsgebieden? Vallen de kleinere bouwblokken er buiten of mogen die groeien tot 1,5 hectare en 30% plus 30% en mogelijk iets groter?

De CDA-fractie haalde de problemen rond Kolland/Overlangbroek aan, dat punt weegt ook zwaar voor de SGP-fractie.

De Reconstructiecommissie stelt voor om in het landbouwontwikkelingsgebied de bouwblokken te maximeren tot 2,5 hectare en G.S. willen maximeren tot 1,5 hectare met eventuele verdere mogelijkheden. Is het qua regelgeving niet beter om 2,5 hectare te stellen, er is immers besloten om de regeldruk te verminderen?

De heer De Vries is verheugd met het stuk en de reactie van G.S. er op. Het is goed dat er aanscherpingen zijn gemaakt ten aanzien van de actualisatie. Spreker vindt het invoeren van een maximum van 2,5 hectare een goede zaak. Daarbij moet worden gevraagd om een 'mits-regeling' met een goed bedrijfsplan. Daar zou naar moeten worden gekeken voordat de grens hierop wordt gesteld. Er wordt gesteld dat in een beperkt aantal gevallen in verwervingsgebieden onder stringente voorwaarden een soort 'nee, tenzij-regime' zou zijn. Het is belangrijk om die voorwaarden te kennen.

Spreker is het eens met de opstelling van G.S. om niet nu via een partiële herziening allerlei zaken te wijzigen in het huidige streekplan of de structuurvisie. Het is goed dit integraal mee te nemen op het moment dat er over de nieuwe provinciale ruimtelijke structuurvisie wordt gesproken.

De heer De Vries vraagt hoe G.S. de afstemming met Gelderland oppakken.

De fractie van D66 steunt het stuk van G.S.

De heer Kloppenborg is verheugd met de terugplaatsing van de zes kleine gebieden in de EHS. Het is goed dat G.S. eigen afwegingen maken bij het stuk van de Reconstructiecommissie.

Zijn fractie is wat terughoudend over het extra mogen uitbreiden in de verwevingsgebieden en vraagt zich af hoe G.S. ervoor kunnen zorgen dat het bij een zeer beperkt aantal blijft.

Er zit een zekere logica in de uitbreiding in landbouwontwikkelingsgebieden maar de fractie van GroenLinks vindt 2,5 hectare erg fors. De criteria bij uitbreiding geven aan dat het heel belangrijk is dat Utrecht als provincie vaart gaat maken met beeldkwaliteitsplannen, zeker in dit gebied.

Spreker vindt het onderwerp dierziekten weinig uitgebreid besproken. Beperking en risico's hiervan zouden uitgebreider behandeld moeten worden, mogelijk via een workshop.

G.S. wijzigen nog niets in de provinciale structuurvisies of verordeningen maar vragen gemeenten de voorgestelde koers toe te passen. Spreker vraagt het college of dit echt zo gemakkelijk gaat.

De milieuproblemen moeten niet worden onderschat, de omvang geeft geen reden om maar in te stemmen met uitbreiding van de intensieve veehouderij.

Mevrouw Lamers complimenteert de SVGV met de unanimité van het advies. Zij vraagt zich af wat het betekent voor het advies van de SVGV dat de provincie een andere visie heeft op enkele onderdelen. Moet dit weer naar de 14 partijen binnen de SVGV worden teruggekoppeld en kunnen de gemaakte afspraken op losse schroeven komen te staan?

Op pagina 3 worden enkele zaken duidelijk gesteld over bouwlaag, bouwblok en Kolland/Overlangbroek maar in het echte ontwerpbesluit zijn deze punten niet alle terug te vinden. Wel staat vermeld dat de voorstellen worden overgenomen. Het is mevrouw Lamers niet duidelijk welke voorstellen dit zijn. Ook is dit iets dat de hele provincie betreft en daarbij mist haar fractie toch maatwerk.

Mevrouw Lamers is van mening dat dit punt moet worden meegenomen bij de uitwerking van de structuurvisie.

Zij sluit zich aan bij de opmerking van de SGP over vermindering van regeldruk.

De Dienst Landelijk Gebied speelt hier ook een rol en mevrouw Lamers vraagt of er niet erg veel instanties zijn die zich bezig houden met regelgeving rond dit onderwerp.

Mevrouw Van Gemert is verheugd met de reactie van het college op het advies, vooral omdat er wordt nagedacht over een definitie van de intensieve veehouderij.

Ook is zij verheugd met de terugkomst van de compartimentering en met het feit dat de commissie zegt niet méér dierenrechten in de provincie te willen hebben.

Er zijn enkele onzekerheden, hier sluit mevrouw Van Gemert zich aan bij de inbreng van D66 en GroenLinks, met name in het overleg met gemeenten om te voorkomen dat zich dit jaar nog onomkeerbare ontwikkelingen zullen voordoen.

Bij de voorwaarden voor de uitbreiding in de verwevingsgebieden staat in het stuk dat het toekomstgerichte, duurzame bedrijven moeten zijn. Maar heeft die duurzaamheid betrekking op het toekomstgericht zijn of op andere zaken? Spreekster zou graag meer helderheid krijgen over de vraag wanneer er kan worden uitgebreid, los van het feit dat, wat haar fractie betreft, dit niet gebeurt gezien de milieudruk in de provincie Utrecht.

Een bedrijf van 2,5 hectare is groot, maar wel in lijn met Brabant. Haar fractie wil graag een maximum, waarbij het niet de bedoeling is dat alle bedrijven gaan uitbreiden tot 2,5 hectare.

Mevrouw Dik vertelt dat haar fractie dit onderwerp nog niet kon bespreken.

Zij complimenteert de SVGV met het stuk, met name de aandacht voor het familiebedrijf, de beeldkwaliteit in het gebied, de aandacht voor de monitoring en de stikstof- en ammoniakdepositie. Zij mist het onderwerp dierziekten en herinnert aan de onrust rond de Q-koorts. Zij vraagt G.S. dit onderwerp mee te nemen wanneer dit najaar over de toekomst van de landbouw wordt gesproken. De LOG's functioneren niet en er worden extra mogelijkheden gecreëerd in de verwevingsgebieden door de extra groei met de eerste en tweede 30%. Het gaat om incidentele gevallen en er wordt maatwerk toegepast, maar worden daarmee de zoneringen niet onder druk gezet?

De problemen rond de LOG's doen zich vooral voor in de provincie Gelderland. In Utrecht heeft men het Grondfonds. Mevrouw Dik vraagt G.S. of hiervan de eerste resultaten al bekend van zijn. De discussie over het Reconstructiegebied wordt gebruikt om een maximale omvang vast te stellen voor de intensieve veehouderij voor de gehele provincie. Inhoudelijk is zij het ermee eens dat er beperkingen aan moeten worden gesteld, maar zij beschikt momenteel over onvoldoende gegevens om een integrale afweging te kunnen maken. Uit het oogpunt van milieu, volksgezondheid en natuur kan men zeggen dat de maximale bepaling is nodig, maar het belang van agrariërs wordt daarin niet meegenomen.

Op welk moment wordt er een besluit genomen over de 1,5 of 2,5 hectare? Bij de vaststelling van dit stuk, in het najaar bij de discussie over de landbouwvisie of bij de bespreking van de ruimtelijke structuurvisie?

Mevrouw Dik sluit zich aan bij de opmerkingen over communicatie met de gemeenten.

Zij herinnert aan het standpunt van haar fractie om voortvarend aan de slag te gaan met de structuurvisie. Door dit niet te doen, plaatst de provincie zich naar de gemeenten toe in een reactieve in plaats van in een pro-actieve rol.

Zij sluit zich aan bij de vraag over de goede afstemming met Gelderland.

Mevrouw Bodewitz complimenteert gedeputeerde Krol met het zetten van de eerste stap richting meer duurzaamheid door een uitgebreidere definitie van intensieve veehouderij, beperking van de megastallen, de afwaartse beweging vanaf woonkernen en natuurgebieden, de beperking van dierrechten, de beperking van omschakeling naar intensieve veehouderij en het terugplaatsen van gebieden in EHS.

De toegestane grootte van stallen baart haar fractie echter zorgen. Volgens de definitie van Alterra is een bedrijf van 1,5 hectare al een megastal. Als in het LOG 2,5 hectare wordt toegestaan, spreekt men zeker van een megastal. Wanneer P.S. dit dus aan zouden nemen, kiezen P.S. ervoor om megastallen in de provincie toe te staan, iets wat haar fractie een zeer zorgelijke ontwikkeling zou vinden. Zij zou een voorbeeld willen nemen aan provincies als Noord-Holland, Groningen en Zeeland, waar men er duidelijk voor kiest om uitbreiding van intensieve veehouderij niet meer toe te staan.

Als nu al de afweging wordt gemaakt of P.S. megastallen willen toestaan en daarbij 1,5 hectare afspreken, zal er een hausse aan aanvragen binnenkomen omdat bedrijven hun laatste kans willen grijpen. Dat is een zorgelijke ontwikkeling. Mevrouw Bodewitz pleit er daarom voor om niet nu een dergelijke uitspraak te doen, maar ervoor te zorgen dat er een voorbereidingsbesluit komt om dit soort ontwikkelingen tegen te houden.

Spreekster pleit zeker niet voor de extra 30% omdat er bewust voor gekozen is om dit verwevingsgebieden te laten zijn. Er is zelfs een regeling dat bedrijven zich kunnen verplaatsen met overheidsgeld. Dit zou betekenen dat de overheid betaalt voor verplaatsing van bedrijven en tegelijkertijd zou een bedrijf ernaast kunnen uitbreiden. Dat zou verspilling van overheidsgelden zijn.

Mevrouw Bodewitz gaat in op twee voorstellen:

- Zolang uitbreiding van intensieve veehouderij daar wordt toegestaan, is haar fractie tegen een onderzoek naar de noodzaak en mogelijkheden om in het kader van de VIV- regeling 100% in plaats van 80% van de vervangingswaarde te vergoeden.

- Subsidiëring van de emissiereducerende maatregelen door de provincie wordt beperkt tot die gevallen waarin een milieuwinst tot maximaal 50% wordt opgevuld. Dit is een verbetering ten opzichte van de huidige situatie, maar tegelijkertijd meent haar fractie dat dit een te hoog percentage is. Door dit toe te staan is er nog steeds geen goede stimulans om te gaan verplaatsen en dat is wat men wil bereiken.

In het uitgebrachte rapport staat: 'Uit het onderzoek van Alterra blijkt dat het aandeel van de regionale landbouw in de totale stikstofdepositie meer dan 60% is in de kleine Natura 2000-gebieden en gemiddeld circa 40% in de grotere gebieden'. Nu is in de commissie vaker gesproken over de vraag in hoeverre men wat bereikt met de afwaartse beweging. Het feit dat dit een dergelijk groot aandeel uitmaakt van de stikstofdepositie pleit ervoor dat de provincie echt een rem op de intensieve veehouderij invoert en, zeker voor dit gebied, geen uitbreiding toestaat.

Juist de pluimveehouderij breidt zich uit. In het stuk staat dat er een aantal bedrijven is waar stofuitstoot een probleem vormt. Als de pluimveehouderij zich blijft uitbreiden, zal dit probleem verergeren. Dat is iets waar de provincie verantwoordelijk voor is en haar fractie meent dat de provincie hiervoor ook haar verantwoordelijkheid moet nemen.

De heer Martens spreekt zijn waardering uit voor het feit dat de SVGV positief staat tegenover de reconstructie en de komende jaren hiermee door wil gaan. Hij bedankt de SVGV voor het gedegen advies. Het is knap dat met erg verschillende partijen tot een dergelijk stuk kan worden gekomen. De heer Martens benadrukt dat het een advies betreft en dat de provincie hierin een eigen rol heeft. G.S. hebben die rol opgepakt.

De CDA-fractie onderschrijft het gebiedsgerichte werken maar kan ook de redenering van de gedeputeerde hierin volgen. Het is van belang dat er een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de LOG's, de verwevingsgebieden en de extensiveringsgebieden. G.S. hebben dit gedaan en hebben daarmee op specifieke punten beter het doel voor ogen gehouden dan de commissie deed.

Spreker onderschrijft met name drie al genoemde punten:

- Hoe worden de randvoorwaarden voor de uitbreiding van de verwevingsgebieden ingekleurd?
- Zijn fractie zou het onderwerp dierziekten graag hoger op de agenda geplaatst zien, hier of elders.
- De overgangstermijnen baren zijn fractie zorgen, gemeenten worden opgeroepen om toekomstig provinciaal beleid toe te passen. In het verleden heeft men kunnen zien waar dat toe kan leiden. Er zal een run komen op bedrijfsuitbreidingen om dat met een vergunning te kunnen regelen. De heer Martens vraagt hoe de gedeputeerde hier tegenaan kijkt.

De heer Krol gaat eerst in op de procedure. Dit onderwerp wordt besproken in de commissie en in P.S. omdat de gedeputeerde meent dat P.S. van Utrecht een opvatting moeten hebben over dit onderwerp voordat er met anderen over wordt gesproken. De beperking ligt in het feit dat men in Gelderland nog niet zover is en het zou kunnen zijn dat daar pas in het najaar een besluit in P.S. over wordt genomen. De afspraak is dat de twee provincies hier een gelijklopende mening over moeten hebben, dus wanneer de meningen verschillen betekent dit dat P.S. Utrecht hier opnieuw over moeten vergaderen.

De SGVG is in de ogen van het college een uitermate goed functionerend gezelschap en is in staat om tegenstellingen in dat gebied te overbruggen. Dat verdient een compliment.

De gedeputeerde is positief over de voortvarendheid waarmee in het gebied van de SVGV wordt gewerkt aan het realiseren van doelen die ook de provincie belangrijk vindt: het versterken van landbouwstructuur, Ecologische Verbindingszones, EHS, leefbaarheid en cultuurhistorie. Maar het college en de Staten moeten, naast het grote belang van de gebiedscoalitie en de adviezen die daaruit voort komen, ook een eigen afweging maken. De toekomst van de intensieve veehouderij in de provincie Utrecht is een onderwerp dat de Statenleden ook na aan het hart ligt en dit betreft punten als de kwaliteit van het landschap, de toekomst van die tak van het agrarische bedrijf, volksgezondheid, dierenwelzijn en ammoniak. Alle vraagstukken zijn van zeer groot belang bij dit onderwerp.

De gedeputeerde geeft aan dat het hem niet mogelijk was om niet enige andere vorm van beperking aan de omvang van de agrarische percelen te leggen. In het Reconstructieplan zat geen beperking.

De bestemmingsplannen van de respectievelijke gemeenten kennen over het algemeen een beperking van bouwblokken tot 1,5 hectare. Maar de provincie Utrecht, op weg naar nieuw eigen provinciaal ruimtelijk beleid, moet een eigen opvatting hebben over de omvang van agrarische bedrijfspercelen. Het doel van de reconstructie was: er zijn gebieden waar men minder bedrijven wil, de extensiveringsgebieden, er zijn gebieden waar alles hetzelfde mag blijven en er zijn gebieden waar de grote bedrijven naar toe zouden moeten worden verplaatst. Dat is in Utrecht één gebied: het landbouwwontwikkelingsgebied. Dit doel kon in het voorstel van de SVGV wat steviger worden geformuleerd. Daarom ziet u dan ook dat G.S. met name op dat punt voor 'nee, tenzij' in de verwevingsgebieden hebben gekozen. Daarmee spreken wij ook uit dat het niet de bedoeling is dat bedrijven daar groter dan 1,5 hectare worden (onder voorwaarden kan het, maar het is niet de

bedoeling). Als het bedrijf groter wordt dan 1,5 hectare moet het naar het landbouwontwikkelingsgebied worden verplaatst.

De voorwaarden zijn niet gespecificeerd. Maar als het voorstel van Gelderland en Utrecht aan het einde van het jaar gereed is, zal dit stringente voorwaarden moeten bevatten als natuur, milieu, landschap, bereikbaarheid als men wil groeien in een verwevingsgebied.

De planologische problematiek: vandaag kan een uitbreiding naar meer dan 1,5 hectare niet omdat de bestemmingsplannen Buitengebied van de gemeenten dit niet toelaten. In theorie zou dit kunnen veranderen en dat zou een moment kunnen zijn om dit planologisch gezien tegen het licht te houden. Er is geen enkele indicatie dat dit het geval zou zijn. G.S. hebben de inschatting dat dit zich niet zal voordoen en dat P.S. alle tijd hebben om in het proces van de structuurvisie, waarbij we niet alleen naar Zuidoost Utrecht kijken maar ook naar de intensieve veehouderij in de hele provincie, na te denken over de vraag hoe het ruimtelijk beleid opnieuw vorm moet worden gegeven. Het lijkt de gedeputeerde niet nodig, maar eventueel zou een voorbereidingsbesluit een mogelijkheid zijn.

Mevrouw Bodewitz las in het document dat de bestemmingsplannen van Loenen, Bunnik, Renswoude en Woudenberg een maximum van 2 hectare kennen.

De gedeputeerde corrigeert zijn uitspraak en stelt dat er een kleine mogelijkheid tot een groei naar 2 hectare bestaat in die bestemmingsplannen.

In reactie op de vragen van het CDA vertelt de gedeputeerde dat de verplaatsingsregeling nog bestaat en van kracht is in Utrecht en Gelderland. Er zijn voor ondernemers echter meer afwegingen om wel of niet te verplaatsen en of wel of niet de investering te doen.

Met hoofdlijnen bedoelt G.S. dat G.S. het SVGV-advies in hoofdlijnen een goed advies vindt, maar dat G.S. vinden dat het op enkele punten moet worden aangescherpt, zoals de gedeputeerde zojuist heeft uitgelegd. Dit betreft de meerdere bouwlagen, het zwaarder inzetten op niet in verwevings- en wel in landbouwontwikkelingsgebieden en de extensiveringzone bij Kolland/Overlangbroek. G.S. hebben deze punten ook besproken met de SVGV en dit is in goede harmonie gebeurd.

De SGP heeft gelijk in haar opmerking dat de formulering 'één bouwlaag voor dieren' een betere is. De opmerking over regeldruk is juist, maar vanuit de SVGV hebben we ook begrepen dat G.S. in de verwevingsgebieden geen bedrijven groter dan 1,5 hectare willen. Er zijn uitzonderingssituaties denkbaar als het gaat over de afname van ammoniak, over het verbeteren van dierenwelzijn of betere inpassing in het landschap. Willen P.S. de twee maal 30% toestaan, dan moet de ondernemer aantonen dat hij aan de voorwaarden voldoet. Maar G.S. moesten iets dergelijks verzinnen, in lijn met wat uit de SVGV naar voren kwam, om aan te geven dat uitbreiding in verwevingsgebieden niet zomaar kan en dat het gemakkelijker in LOG's kan. Dan moeten G.S. naar een formulering zoeken. Er bestaat dus een vorm van regeldruk die het echter ook minder gemakkelijk maakt om in de verwevingsgebieden te groeien en groter dan die 1,5 hectare te worden.

De toetsende rol kan bij de gebieden worden neergelegd, zoals de SVGV voorstelt, of hij kan bij de provincie Utrecht worden neergelegd. G.S. hebben ervoor gekozen dit bij de provincie neer te leggen omdat men een 'gebiedscoalitie' nauwelijks kan laten oordelen over aanvragen van mensen die uit hetzelfde gebied komen.

De gedeputeerde reageert op de vraag over de afstemming met Gelderland door uit te leggen dat de ambtelijke afstemming gereed is, maar dat Gelderland bestuurlijk nog wat achter loopt. Spreker heeft van de stringente voorwaarden in verwevingsgebieden voorbeelden genoemd die inderdaad nog nadere uitwerking vragen.

GroenLinks noemde het punt, maar de gebiedscoalitie is er inderdaad toe in staat gebleken om gebieden terug in de EHS te plaatsen.

De vragen over verwevingsgebieden, dierenrechten en gemeenten heeft de gedeputeerde inmiddels beantwoord. G.S. hebben er niet voor gekozen om dit met een voorbereidingsbesluit op slot te zetten. De gedeputeerde is dit ook niet van plan. In het overgrote deel van de provincie is dit niet mogelijk en op de enkele locatie waar dit zou kunnen, zien G.S. geen enkele indicatie dat dit zich

voor zou doen. Mocht dit zich toch voordoen dan zal de gedeputeerde bij de commissie terugkomen om te interveniëren.

De VVD-fractie vroeg naar de gehele provincie en gedeputeerde Krol gaf al aan dat het besluit nu over het Reconstructiegebied wordt genomen. De rol van de intensieve veehouderij moet bij de integrale afweging bij de bespreking van de structuurvisie worden geregeld. Wat hiermee wel wordt gezegd, is dat het college van zins is, tenzij P.S. dit anders wensen in te vullen bij de vaststelling van de structuurvisie, om daar voor het hele grondgebied van de provincie Utrecht beperkingen aan te stellen. Gedeputeerde geeft aan kritisch te zijn vanuit het ruimtelijke aspect waar het gaat om de omvang van de intensieve veehouderij. Er is sprake van ruimtetekort en dit argument wordt bij woningbouw en de aanleg van bedrijventerreinen ook gebruikt. Ook van de agrarische sector verwacht de gedeputeerde dat die zuinig is met landelijk gebied, met ruimtevragen en met de oppervlakte die men voor het bouwblok benut. Ook binnen LTO worden deze stappen gemaakt. Hij voorziet een goede en serieuze discussie met de agrarische sector in het licht van de nieuwe structuurvisie rond dit type vraagstukken.

Gedeputeerde Krol erkent dat teveel groei in de verwevingsgebieden de zonering onder druk zet en dat het LOG onvoldoende functioneert, zoals de ChristenUnie aangaf. Dat is de reden waarom G.S. het voorstel hebben aangescherpt: ook vanuit ruimtelijk perspectief wordt het zo interessanter gemaakt om in een LOG te gaan zitten.

Op de vraag over het Grondfonds antwoordt de gedeputeerde dat men in Gelderland hier jaloers op is. Het geeft de SVGV veel ruimte en flexibiliteit om grondaankopen te doen. In de Laakzone is grond aangekocht en bij Voskuilen wordt grond aangekocht. Ook worden twee bedrijven naar het LOG verplaatst met behulp van het Grondfonds.

De PvdD vindt de overgebleven ruimte te veel. De beperking door G.S. is een politieke keuze. Daar kan de fractie in de behandeling in de tweede termijn of bij de Staten op terug komen.

De vragen van de PvdA over dierenrechten, randvoorwaarden en de rol van gemeenten heeft de gedeputeerde al beantwoord. Men ziet in de Gelderse Vallei/Utrecht-Oost een afname van zowel varkens als pluimvee: -7 en -6%. De getallen die de VVD-fractie noemt zijn getallen van de hele provincie. De groei van pluimvee doet zich voor op Utrechts grondgebied en niet in het gebied van de SVGV.

De gedeputeerde laat de heer Seldenrijk weten dat er zich drie bedrijven bevinden in de extensiveringszone rond Kolland/Overlangbroek.

Mevrouw Bodewitz zegt dat het inderdaad pluimveehouderijen in het Utrechtse deel van het Reconstructiegebied betreft. Dat is natuurlijk waar P.S. over gaan.

Twee sprekers informeerden naar dierziekten, ook mevrouw Bodewitz zou hier graag uitgebreider over spreken. Wanneer de provincie streeft naar een LOG dan nemen dergelijke risico's nog toe.

Mevrouw Lamers wijst erop dat veel zaken nog niet meegenomen zijn, bijvoorbeeld de financiën en de ontwikkelingen bij de AVP-gebieden op landelijk gebied.

De onderbouwing van de keuze voor één of twee bouwlagen is niet sterk, daar zou zij graag verder over nadenken.

Het economische aspect wordt min of meer teruggedrongen. Luisterend naar de diverse partijen lijkt het of men af wil van landbouw en veeteelt. Spreekster benadrukt dat dit een heel belangrijk onderdeel van de economie is. Het is goed om zorgvuldig met ruimte om te gaan. Maar men is naar China gereisd om bedrijven naar de provincie te halen: straks kan men naar China om de kippen daar te kopen omdat hier onvoldoende kippen zijn voor eigen gebruik. Haar fractie komt hier in de Statenvergadering op terug.

De heer De Vries meent dat mevrouw Lamers op deze wijze een karikatuur maakt van de opvattingen van de ander fracties. Landbouw is belangrijk voor de provincie maar men moet daarbij

ook eerlijk zijn over de neveneffecten op de natuur en de omgeving. De discussie die moet worden gevoerd gaat over hoe hier een balans in kan worden gebracht.

Mevrouw Lamers antwoordt dat zij geen partijen heeft genoemd. Zij is het met de heer De Vries eens dat deze zaken in balans moeten worden gebracht, maar die balans lijkt haar een beetje zoek. Gedeputeerde Krol benadrukt dat er een fundamenteel verschil is, ook als het gaat over de omvang van de stallen, dierenwelzijn en ammoniak, tussen intensieve veehouderij en grondgebonden landbouw of de zogenaamde familiebedrijven. Volgens hem spreekt niemand zich over de laatste twee in kritische zin over uit. De commissie bespreekt de toekomst van de intensieve veehouderij in een bepaald deel van de provincie. Dat vraagt om een ander beleid dan landbouw in brede zin, want dat juichen G.S. in het landelijke gebied van Utrecht juist toe.

De heer Kloppenborg herinnert aan de opmerking van de gedeputeerde over het niet noodzakelijk zijn van doorwerkende maatregelen richting gemeenten. De structuurvisie wordt wellicht pas in 2012 vastgesteld. De gedeputeerde gaf al aan in te grijpen als het uit de hand zou lopen, maar hoe ziet hij dat voor zich? Spreker vraagt of het mogelijk is om, op het moment dat Gelderland en Utrecht er samen uitkomen, de verordening of structuurvisie aan te passen.

Gedeputeerde Krol wijst er op dat ook dit een punt van discussie is geweest. Als men elke keer de structuurvisie op een bepaald aspect van het beleid gaat herzien vóór 2012, dan wordt niet de integrale afweging gecreëerd waarvoor wel is gekozen. In dit voorstel is een bewuste keuze gemaakt om dit nu niet te doen. Op het moment dat gemeentebesturen grootschalig bestemmingsplannen zouden gaan maken waarin dit allemaal wel wordt toegestaan, afwijkend van wat de Staten willen, dan komt hij bij P.S. terug. Dat heeft de voorkeur van de gedeputeerde. De Kadernota moet eind 2010 worden vastgesteld. Daarin worden de grote lijnen van wat P.S. willen met het landelijke gebied opgenomen. Dat geeft de gedeputeerde politieke rugsteun om richting gemeenten helderheid te verschaffen. Mochten zich toch ongelukken voordoen, dan kan altijd nog ad hoc beleid worden gemaakt.

De heer Van de Lagemaat begrijpt dat de tekst over de bouwlagen wordt aangepast en neemt aan dat er een aangepast blauwtje komt. Hij vraagt of het niet verstandig is om in plaats van over bouwlagen over maximaal toegestane nokhoogte en goothoogte te spreken. Er bestaan al bedrijven die meerdere bouwlagen hebben, met name in de pluimveehouderij, vallen die bedrijven in het overgangsrecht op het moment dat zij een stal opnieuw gaan opbouwen?

Een aantal gebieden valt nu weer onder de EHS zonder de WAV-beperking. Het advies van de SVGV is om ze weer uit de EHS te halen op het moment dat de WAV van toepassing zou zijn. Hebben G.S. dit overgenomen? Wordt die nieuwe EHS direct bestempeld als nieuwe natuur? Dan zou het geen beperking hebben voor de omliggende veehouderijen.

De voorzitter wijst er op dat er een toezegging is gedaan over een aanpassing over de bouwlagen. Nokhoogtes zeggen niets over kelders, dit zal ongetwijfeld juridisch worden bekeken.

Gedeputeerde Krol zegt toe de tekst over te bouwlagen aan te passen vanuit het perspectief dat G.S. menen dat het niet gestapelde bouwwerken moeten worden. Alles wat is vergund of met een vergunning draait, heeft geen last van aanpassingen van het beleid. Het betreft de nieuwe gevallen. Wat de EHS betreft: het is voor het grootste deel bestaande natuur waarvan wordt afgesproken dat die niet onder de WAV valt. Mocht dit de vraag van de heer Van de Lagemaat niet voldoende beantwoorden, dan zal de gedeputeerde hier enkele zinnen aan wijden in de tekst.

10. Statenvoorstel verzoek tot opstellen inpassingsplan t.b.v. windenergie locatie Woerden

Naar aanleiding van dit agendapunt geeft de voorzitter het woord aan twee insprekers. Mevrouw M. van den Heuvel spreekt namens de Evelop/Eneco. Mevrouw C. Holsteijn spreekt namens de NMU.

De inspreektekst van de mevrouw Van den Heuvel wordt als bijlage 2 aan dit verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

De inspreektekst van de mevrouw C. van Holsteijn wordt als bijlage 3 aan dit verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

Mevrouw Dekkers vraagt aan mevrouw Van den Heuvel wie zij met ‘jullie’ bedoelt in de zin ‘jullie hebben daar twee jaar geleden mee ingestemd’.

Mevrouw Dekkers zegt tegen mevrouw Van Holsteijn dat er, naast het punt van de snelwegen, andere manieren van reizen zijn waarbij men de windmolens wel duidelijk ziet. Zij is van mening dat de windmolens in de Flevopolder meer impact hebben dan enkel ‘puntjes aan de horizon’.

De heer De Vries vraagt mevrouw Van den Heuvel over welke hoogte men spreekt bij windturbines en hoe zich dit verhoudt tot de zichtlijnen.

Hij verbaast zich erover dat de NMU zich aan de ene kant hard maakt voor behoud van het Groene Hart en ook voor bijvoorbeeld het Venster Bodegraven-Woerden, waar D66 zich ook druk voor maakt, en op dit punt water bij de wijn doet.

De heer Duquesnoy vraagt mevrouw Van den Heuvel of een afwijzing van Woerden ook een afwijzing van dit plan is.

Mevrouw Van den Heuvel legt aan mevrouw Dekkers uit dat zij bedoelde dat de provincie dit twee jaar geleden heeft gesteund. De provincie heeft toen een brief aan minister Cramer gestuurd en ook bij insprekavonden is de provincie er steeds voor uitgekomen dat zij deze locatie steunt. Ook in de media zijn hier berichten over geweest.

Zoals het plan er nu ligt, zijn de windturbines 80 meter in ashoogte en de bladen zijn 40 meter, zodat de top tot 120 meter reikt. Echter: hoe groter een windturbine, hoe rustiger hij ronddraait en juist daardoor heeft hij minder impact.

Mevrouw Van den Heuvel zegt niet te ontkennen dat windturbines een impact hebben op het landschap. In de ruimtelijke onderbouwing zijn visualisaties bijgesloten. Daarin staan ook de afstanden tot de windturbines. Zij meent dat dit voor de heer De Vries het beste beeld geeft. Spreekster neemt aan dat de heer Duquesnoy bij zijn vraag verwijst naar het plan van twee jaar geleden. Dat plan is wederom onderzocht. De onderzoekresultaten bleken dezelfde (bijvoorbeeld de afstand tot de snelweg). Bij de gemeente heeft Evelop dan ook hetzelfde plan ingediend.

Mevrouw Van Holsteijn antwoordt mevrouw Dekker dat zij niet heeft ontkend dat men het ook vanuit andere punten in het Groene Hart ziet. Ook als je daar per trein reist, wandelt of fietst zul je de windmolens zien. Het is goed om de visualisaties te bekijken om te zien hoe opvallend dit is in het landschap. Het verschil met Flevoland is dat het hier om vier windmolens gaat en in Flevoland staat er een veelvoud daarvan. Ook geven, landschapsarchitectonisch gezien, de nieuwere parken een rustiger beeld. Het ligt eraan hoe ze worden neergezet, maar ze blijven zichtbaar, dat is niet te ontkennen.

Mevrouw Van Holsteijn legt de heer de Vries uit dat het hier gaat om een afweging van verschillende belangen. De NMU ziet het zeer grote belang van duurzame energie en zoekt naar plaatsen waarop dit het beste kan en het beste past in het landschap. De NMU vindt het niet verantwoord om te zeggen dat het op geen enkele plaats in Utrecht past, want dan is er te weinig ruimte in Utrecht voor duurzame energie. Dan zou alles naar zee worden verwezen waar het vele malen duurder is. Dus in de balans tussen landschap en milieu en duurzame energie vindt de NMU deze locatie geschikt om de argumenten die zij eerder aangaf.

De voorzitter geeft het woord aan de commissie voor de inhoudelijke discussie.

Mevrouw Dik vertelt dat haar fractie zich kan vinden in het betoog van beide sprekers. Zij heeft vooral procedurele redenen om toch in te stemmen met de lijn van G.S. Vanuit het Rijk is aangegeven dat Venster Bodegraven-Woerden behouden moet blijven en dat windmolens daarin niet passen. Het zou interessant zijn als de provincie Utrecht hier wel toe zou besluiten en er vanuit het Rijk een reactieve aanwijzing komt. Dat lijkt haar echter niet de goede weg. De provincie heeft als vigerend beleid dat windmolens bottom up tot stand komen: met instemming van de gemeenten. De gemeente kan zich niet vinden in deze windmolenlocatie. Het getuigt niet van behoorlijk bestuur als de provincie tegen het eigen beleid in ad hoc een medeoverheid overrompelt door het opstellen van een inpassingsplan. Dat neemt niet weg dat zij goed geluisterd heeft naar het betoog van de sprekers. G.S. zouden spreekster helpen door het standpunt van de provincie, zoals dat verwoord is richting gemeenten en Rijk, te verhelderen. Wellicht dat er correspondentie beschikbaar is die in kopie naar de commissie kan komen.

Dit neemt niet weg dat haar fractie meent dat windenergie heel belangrijk is. Het klimaatprobleem is urgent, er is geen keuze. Zij is verheugd dat G.S. voorstellen om te onderzoeken welke alternatieve locaties er zijn.

Bij de derde overweging staat een koppeling tussen de kernkwaliteiten van nationale landschappen en duurzame energieopwekking. Het lijkt of daar een bepaalde tegenstrijdigheid in zit en dat betreurt zij. Die twee hoeven elkaar niet uit te sluiten. Zij is er voorstander van om provinciebreed te kijken en daarmee zijn de nationale landschappen niet op voorhand uitgesloten. Dan zou men in feite de hele provincie voor onderzoek uitsluiten en we moeten als provincie de eigen verantwoordelijkheid nemen. Om de knuppel in het hoenderhok te gooien: wat haar betreft gaat er een discussie gevoerd worden in de Staten of de provincie de instrumenten uit de Crisis en Herstelwet en het inpassingsplan met elkaar willen gaan benutten.

Mevrouw Bodewitz stelt dat, bij blokkeren van de locatie Woerden, er wellicht nergens in de provincie windturbines kunnen worden gerealiseerd en dus de opgave niet of heel moeilijk gehaald kan worden. Dat zou haar fractie zorgen baren. De fractie gaat ermee akkoord dat er een verkenning plaatsvindt, als dit binnen een zeer korte periode zal plaatsvinden en als daarbij ook zeker is dat dit de locatie Woerden niet uit beeld laat verdwijnen.

Windmolens kunnen groot gevaar opleveren voor vogels als zij in trekroutes worden gesitueerd. Spreekster vraagt of dit is onderzocht.

De heer De Kruif complimenteert de gedeputeerde met het heldere stuk. De uitkomst stemt echter tot diepe treurnis. De lijnen van Rijk, provincie en gemeente wijzen eigenlijk één kant op: de provincie kan het niet maken om een inpassingsplan vast te stellen en een gemeente te overrulen terwijl het uitgangspunt is dat dit bottom up moet komen.

De fractie van de PvdA staat er achter dat dit niet wordt gedaan, maar de treurnis wordt binnen de fractie sterk gevoeld en die wordt maar ten dele weggenomen door het voornemen van G.S. om een verkenning uit te gaan voeren die, vooruitlopend op de structuurvisie, zal leiden tot wellicht alternatieve locaties. Wat hier wordt geformuleerd lijkt zijn fractie niet echt ambitieus, het leidt pas in 2012 tot iets en dat gaat zijn fractie wat te ver.

De fractie gaat akkoord met de verkenning maar ziet bij voorkeur nog dit jaar resultaat zodat, vooruitlopend op de verkiezingen van volgend jaar, de Statenleden kunnen bekijken wat zij ervan vinden.

Mevrouw Lamers bedankt de sprekers voor hun toelichting.

In het voorstel wordt gesteld dat Woerden tegen is, dat het ministerie van VROM het geen goed plan vindt. Bij de afweging of er een inpassingsplan moet komen is zij het eens met G.S. Daar is het niet erg genoeg voor.

Mevrouw Lamers zou willen weten hoe het toekomstige kabinet met dit beleid om zal gaan, wellicht komen er weer andere normen.

De VVD-fractie steunt dit voorstel.

De heer Duquesnoy komt terug op wat de VVD-fractie verwoordde: voor het maken van een inpassingsplan is dit niet erg genoeg. Hij herinnert zich dat het korte tijd geleden in de Kromme Rijnstreek blijkbaar wel erg genoeg was. Daar was geen provinciaal belang. Nu is er wel een provinciaal belang, namelijk dat van de windenergie tegenover het provinciale belang van het Venster Groene Hart.

Hij wijst er op dat het ministerie van VROM niet tegen is, maar het minder geschikt vindt voor de plaatsing van windturbines. De heer Duquesnoy verwacht dat de provincie een reactieve aanwijzing van de minister zal gaan krijgen. Volgens hem is de belangrijkste vraag wat de risico's zijn als er wél een inpassingsplan wordt gemaakt.

De heer Kloppenborg acht formeel gezien de afwijzing van het maken van een inpassingsplan correct. Het valt inderdaad niet onder de definitie provinciaal belang zoals die is vastgelegd. Toch wringt er iets. G.S. refereren er ook aan dat dit een categorie-2 geval is: stimuleren en overleg. Maar dat betekent ook dat de provincie dit wel degelijk belangrijk vindt. Het is goed om met de aanvrager in contact te treden en te kijken waar wel iets kan worden gerealiseerd. Het is goed dat in het besluit is opgenomen dat er naar andere locaties gezocht gaat worden. Maar zijn fractie vindt dit alles wat vrijblijvend en is van mening dat er inderdaad een slag moet worden gemaakt, in het verlengde van wat de provincie als ambitie heeft geformuleerd op het gebied van klimaatbeleid, op het gebied van doorwerking van de Rifkin-conferentie, waarbij zijn fractie benieuwd is naar de uitkomsten. Spreker zou graag weten hoe de verdere verkenning gaat plaatsvinden. Is dat een verkenning naar locaties, maar ook misschien een verkenning naar intensivering van beleid en andere procedures? Spreker vindt het bedenkelijk dat in het voorstel in één moeite door de conclusie wordt getrokken dat men dit soort locaties niet kwijt kan in Nationale Landschappen. Op andere plekken in het Nationaal Landschap Groene Hart zijn wel locaties indicatief op de kaart gezet. Weliswaar onder de voorwaarde van instemming van de gemeente, maar het geeft aan dat de provincie al heeft voorzien dat met het huidige beleid er juist ook turbines in het Nationaal Landschap worden geplaatst. Spreker ziet er geen reden toe om hier bij voorbaat afwijzend op te reageren. Hij meent dat de turbines zeer wel langs snelwegen hun plaats kunnen vinden. Daarom gaat zijn fractie niet geheel akkoord met het voorgelegde besluit.

De heer De Vries dankt de sprekers voor hun inbreng en het antwoord op zijn vragen. Dit bevestigt het beeld dat spreker al had. Ook bij de andere fracties merkt hij het dilemma: eigenlijk moet men voor windenergie zijn om die doelstelling qua duurzaamheid in strategie Utrecht2040. Aan de andere kant is er de aantasting van landschap dat ons dierbaar is, waar we als provincie al onze ruimtelijke instrumenten op inzetten.

Gemakshalve zou spreker zich kunnen verschuilen achter het juridische argument waarom er geen inpassingsplan zou moeten worden gepleegd: omdat het geen provinciaal belang is en omdat de provincie in de overleggen met andere overheden niet wil 'zwalken'. Spreker wil dit alles helderder stellen: er is voor windenergie in de provincie feitelijk geen plek. Er worden verkenningen gemaakt en dezelfde plekken worden weer afgestruind op zoek naar net die vierkante kilometer waar nog eventueel een molen zou kunnen staan, maar wat D66 betreft, ook in het licht van de landschappen die wij zo belangrijk vinden en die hier ook worden genoemd, is dit een exercitie die nergens toe zal leiden en eerder tot bezigheidstherapie leidt. Wanneer het zo stringent wordt gesteld, komt men er niet en hoeft men er niet te komen.

Duurzame energie is heel belangrijk, maar hoeft niet alleen op provinciale schaal te worden zien. De provincie Utrecht is daarvoor veel te klein. Dit moet vanuit Nederland worden bekeken. Spreker gaf

al eerder aan dat de oplossing voor windenergie op zee moet worden gezocht en de oplossing voor de andere alternatieve energievoorzieningen op het land.

De heer Van de Lagemaat sluit zich aan bij de fractie van D66. Het streekplan is destijds vastgesteld en er is voor gekozen om het beleidsneutraal om te zetten naar de structuurvisie. Die structuurvisie is bindend voor de provincie. Wordt er een inpassingsplan gemaakt, dan wordt dit door de rechtbank tegengehouden: het is gewoon niet mogelijk. Omdat de fractie voor duurzame energie is, betreurt de SGP-fractie dit enigszins.

De vraag is inderdaad of er in de provincie Utrecht plaats is voor windenergie. Spreker wacht het onderzoek van de gedeputeerde met spanning af.

Mevrouw Dekkers herinnert zich de laatste P.S.-vergadering van 2004 waarin bij de behandeling van het streekplan werd besloten, dat de provincie ervan afzag locaties te regelen via een concrete beleidsbeslissing. Na een intensieve bespreking kwam men tot de conclusie dat draagvlak erg belangrijk is en dat de verantwoordelijkheid ervoor bij de betreffende gemeente ligt. Haar fractie is die mening nog steeds toegedaan en de gemeente Woerden wijst deze locatie af.

Wanneer er wordt gekeken naar interprovinciaal beleid over het Groene Hart, waar de provincies Utrecht, Zuid-Holland en Noord-Holland hebben besloten om de kernkwaliteiten van het Groene Hart te behouden en te versterken, en er wordt vervolgens gekeken naar het feit dat één van de kernkwaliteiten de openheid van het landschap is en er wordt gekeken naar wat Zuid-Holland tot nu toe heeft gedaan (Zuid-Holland heeft besloten om alle locaties die midden in een Nationaal Landschap liggen te schrappen, ook de locatie Bodegraven), dan kan haar fractie niet anders dan tot de conclusie komen dat ze het van harte eens is met het voorstel om het verzoek om een inpassingsplan op te stellen voor een locatie ten westen van Woerden, niet te honoreren. Haar fractie ondersteunt het opstellen van een verkenning. Maar, als men kijkt naar Zuid-Holland, dat in de nota Wervelender vooral naar locaties heeft gekeken waar windmolens ruimtelijk goed inpasbaar en economisch rendabel zijn en tot de keuze voor het Rotterdams Havengebied en Goeree-Overflakkee kwam, dan vraagt mevrouw Dekkers zich af of dergelijke geschikte locaties ook in Utrecht zijn te vinden.

Gedeputeerde Krol stelt dat het college erg vóór windenergie is. Daarbij meent het college dat er in Utrecht ruimte voor windenergie is. Ook meent het college dat de provincie een doelstelling heeft op het gebied van het klimaat, op het gebied van Utrecht 2040 met de ambitie die op dit moment met Rifkin wordt uitgewerkt, waarbij Utrecht minder afhankelijk wordt van fossiele brandstoffen en minder CO₂-uitstoot krijgt. De gedeputeerde stelt dit op deze wijze omdat de discussie in de commissie leek te gaan over de vraag of de fracties voor of tegen windenergie zijn en de vraag of er in Utrecht wel of niet windturbines geplaatst kunnen worden. Als men echter het stuk leest, is de lijn dat in 2004 precies is afgesproken dat er locaties zijn waar windenergie kan, maar dat er geen concrete beleidsbeslissing van wordt gemaakt, want gemeenten en anderen moeten draagvlak hebben bij een dergelijk beslissing. In dit geval is dat draagvlak er niet en om die reden is het bij de beleidsneutrale omzetting een categorie-2 uitspraak geworden en is er afgesproken dat er niet een instrumentarium als het inpassingsplan zal worden ingezet om dit soort ontwikkelingen mogelijk te maken. G.S. houden zich feitelijk aan hetgeen hierover is afgesproken. Scherper gesteld: G.S. hebben er dus bij die beleidsneutrale omzetting een categorie-2 uitspraak van gemaakt. De gedeputeerde wijst op de structuurvisie Nationale Landschappen die de Staten in mei hebben vastgesteld en waarin de Staten hebben onderstreept dat het met name om de kwetsbare kernkwaliteiten zoals openheid gaat in dit gebied. Dus ook ons beleid rond Venster Bodegraven-Woerden en dit gebied is de afgelopen periode aangescherpt. G.S. vinden de openheid van het gebied ook steeds belangrijker. Daar komt nog bij dat de locatie zoals die was voorzien ooit was bedacht in relatie tot de

ontwikkeling van een grootschalig bedrijventerrein ten westen van Woerden, waarvan het op dit moment nog niet geheel zeker is of dat gerealiseerd gaat worden.

De gedeputeerde noemt met het oog op de reactie van de fracties op de verkenning een concreet voorbeeld. De provincie is met de gemeente Utrecht in gesprek over de herontwikkeling van het bedrijventerrein Lage Weide. Dat is een grootschalig bedrijventerrein dat grondig wordt veranderd. Er zijn initiatiefnemers die zeggen: als men daar toch aan de gang gaat, zou men er eigenlijk een aantal voorzieningen voor duurzame energie, zoals windmolens, op kwijt moeten. Dan zou de provincie dus naar het beleid moeten kijken om dan te zien dat Lage Weide niet op het lijstje van 2004 staat en dit dus niet kan. De gedeputeerde vindt dit de omgekeerde wereld want daar zou wel draagvlak en een stevige transformatie zijn waarin het heel goed zou kunnen.

De gedeputeerde ziet veel heil in een serieuze verkenning en ziet daar locaties uit komen die niet eerder zijn bedacht. Locaties die niet op de bezwaren stuiten zoals die net zijn geformuleerd, als het gaat over de locatie Woerden.

De gedeputeerde zegt toe de verkenning dit jaar af te zullen ronden zodat er vóór de verkiezingen meningen over gevormd kunnen worden. Dit besluit zegt niets over de positie van het college als het gaat over windenergie, want daar ziet het college positieve mogelijkheden, ook in de provincie Utrecht, maar zegt alles over het willen zijn van een betrouwbare overheid. Het gaat over afspraken die de provincie hierover met decentrale overheden heeft gemaakt. En niet de Crisis- en Herstelwet die gedacht had daar in te kunnen interveniëren, maar even niet gerekend had op het feit dat men er in Utrecht geen provinciaal belang van had gemaakt. Dat is de reden dat het college niet aan P.S. zal voorstellen om een inpassingsplan te maken.

Mevrouw Dik kan zich voorstellen dat, wanneer de integrale herziening van de structuurvisie aan de orde komt, dat ook weer wordt bekeken wat wel en wat niet provinciale belang is. Zij vindt dat de Crisis- en Herstelwet dan wel moet worden meegenomen. Het is wat te gemakkelijk om vast te houden aan het bottom up beleid. Dat is er nu, maar op het moment van de bespreking van de structuurvisie kan hierover weer een heroverweging plaatsvinden. Dan is het voor de fractie van de ChristenUnie zeer goed voorstelbaar dat dit instrumentarium wel benut gaat worden.

Gedeputeerde Krol erkent dat de Staten opnieuw een afweging maken bij de nieuwe structuurvisie over wat zij tot provinciaal belang willen benoemen. Dan geldt de beleidsneutraliteit die er tot nu toe is niet. Spreker heeft meer respect voor de eigen afweging van de Staten op dat punt dan voor de formulering in de Crisis- en Herstelwet. De laatste is wat ongemakkelijk op dat punt.

Gedeputeerde Krol wijst er op dat ook het opwekken van energie een ruimtevrager is en ook daar zal de provincie heel zorgvuldig moeten omgaan met locaties en inpassing.

11. Statenvoorstel startnotitie: Op weg naar een provinciale landschapsverordening

Naar aanleiding van dit agendapunt geeft de voorzitter het woord aan een inspreker. Mevrouw K. van Zijtveld. Mevrouw Van Zijtveld spreekt namens enkele tuincentra.

De inspreektekst van mevrouw Van Zijtveld wordt als bijlage 4 aan dit verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

De heer De Vries vraagt de inspreker of de tuincentra van Overvecht niet voldoende hebben aan vier vlaggen.

Mevrouw Van Zijtveld vertelt dat er nu meer banieren en vlaggenmasten aanwezig zijn en dat een aantal van vier niet voldoende is.

Mevrouw Van Gemert vraagt waarom een generiek verbod tot veel meer regeldruk leidt.

Mevrouw Van Zijtveld legt uit dat het voorgestelde systeem een generiek verbod met een aantal specifieke vrijstellingen bevat. In dit geval vallen de cliënten met de vlaggenmasten en banieren daar niet onder terwijl duidelijk is dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het landschapsschoon. Nu geldt

er hiervoor een verbod, terwijl de situatie strookt met doel van de VNL. Daarmee wordt dus regeldruk gecreëerd.

De voorzitter geeft het woord aan de commissie voor de inhoudelijke discussie.

Mevrouw Van Gemert vertelt dat haar fractie verheugd is met de voortgang op dit dossier en met het stuk dat er nu ligt. Zij hoopt dat de commissie notie neemt van de aanbevelingen van de commissie Deregulering. Met name als het gaat over de handhaving en het verleggen van de regeldruk naar gemeenten zou zij graag concrete stappen horen van de gedeputeerde. Regels neerleggen bij gemeenten ziet zij niet als deregulering maar als verplaatsing van de regels.

Daarbij moet deregulering voor de burger moet niet uit het oog worden verloren. De commissie Deregulering heeft om een evaluatie gevraagd. De aanleiding waren indertijd de brieven van woonschepenbewoners die van loket naar loket worden gestuurd, wordt dit daadwerkelijk opgelost met het stuk dat er nu ligt in aanloop naar de nieuwe provinciale verordening?

In het stuk staat dat er signalen zijn dat er nieuwe onderwerpen in de provinciale verordening opgenomen zouden moeten worden. In de tabel op pagina 22 staat: aantasting van het donker, witte hekwerken. Daarbij staat ook dat hier niets mee wordt gedaan. Er wordt wel onderzoek gedaan naar nieuwe kleine landschapselementen. Mevrouw Van Gemert vraagt zich af wat de onderbouwing is van deze keuze.

Haar fractie kijkt uit naar de nieuwe verordening en hoopt dat nu wordt doorgepakt met dit dossier.

Mevrouw Lamers vraagt naar wie het stuk ter inspraak is gestuurd. Zij heeft de indruk dat de economische aspecten nu niet meegenomen zijn.

De voorzitter wijst erop dat dit een startnotitie is en geen verordening.

De heer Martens herinnert aan de lange voorgeschiedenis van het voorliggende stuk. Er lijkt nu een goede zorgvuldige afweging te hebben plaatsgevonden tussen landschapselementen en deregulering. Hij heeft vertrouwen in de partijen die hier een bijdrage aan hebben geleverd: de commissie zelf, maar ook externen zoals De Gier en de ambtelijke werkgroep.

Het dossier is redelijk ingewikkeld. Spreker vindt het lastig om per inhoudelijk punt te bekijken of dit in de goede categorie valt. Het is van belang dat er over enkele jaren een evaluatie zal plaatsvinden.

De heer Martens vraagt naar aanleiding van pagina 13 of dit voor de bewoners van woonschepen helder is. Punten als vaartuigen, bouwwerken, steigers en doorzichtbelemmerende erfscheidingen horen thuis bij verschillende partijen en dat is voor belanghebbenden weinig overzichtelijk. Graag hoort hij een reactie van de gedeputeerde hierop.

Mevrouw Bodewitz verwijst naar pagina 22 en vertelt dat haar fractie nieuwe onderwerpen als hekwerken en aantasting van het donker graag opgenomen ziet in de landschapsverordening. Zij verwijst naar pagina 23 en zegt dat haar fractie achter het idee staat om het hiaat op te vullen tussen Boswet en gemeentelijke kapverordening.

Haar fractie maakt zich zorgen over het niveau van de handhaving van de natuurwaarden door het deels opgaan van de verordening Natuur en Landschap in de provinciale verordening. De gemeenten moeten de handhaving overnemen, maar gemeenten zijn vaak niet goed toegerust op handhaving in het buitengebied. Haar fractie vraagt welke gevolgen dit heeft en is er voorstander van om bepaalde onderwerpen niet over te brengen van de verordening Natuur en Landschap naar de provinciale verordening.

De heer De Heer stelt dat de fractie van de ChristenUnie zich grotendeels kan vinden in de nieuwe aanpak rond de provinciale landschapsverordening. Deze startnotitie lijkt een zorgvuldig compromis tussen allerlei botsende belangen.

Zijn fractie heeft twee vragen:

- Wat betekent de nieuwe aanpak voor de capaciteit van het provinciale handhavingsteam? De capaciteit van dit team lijkt ook nu af en toe te klein voor alle handhavingstaken. Wanneer hier wordt gedereguleerd, past dan de omvang van het team wel bij de taken?
- Zijn fractie heeft met veel belangstelling naar de nieuwe onderwerpen gekeken. De pestbosjes en kleine landschapselementen worden wel opgepakt, maar de licht/donker-problematiek niet terwijl het Rijk en de gemeenten zich daar ook niet hard voor maken. Hij vraagt welke overheid dit oppakt. Vooruitlopend op de provinciale takendiscussie sluit spreker zich aan bij de fractie van de SP en vraagt welke argumenten er zijn om dit niet op te pakken.

De heer Kloppenborg had moeite met het door elkaar lopen van vrij ambtelijke afwegingen en informatie en bestuurlijke afwegingen en informatie in het stuk. De duidelijke inzet van 'wie gaat waarover en hoe regelen we dat' vond hij goed. Tussendoor staan echter beleidsbeslissingen en inhoudelijke keuzes, bijna zonder toelichting, waarvan de bedoeling niet altijd duidelijk is. Het oeverbeleid bij woonschepen laat men op één plek vallen en ergens anders wordt het weer opgevoerd. Spreker had bij voorkeur een gestructureerd verhaal gezien: wat hoort waar en waar liggen nog apart inhoudelijke opgaven en die dan ook duidelijk presenteren. Misschien kan dit in het vervolg wat meer expliciet worden gemaakt. De nieuwe onderwerpen bij hoofdstuk 5 zijn een voorbeeld hiervan. Het aantasten van het donker in het buitengebied is juist iets waarop beleid en handhaving van toepassing is. Als overheid en gemeenten dit niet doen, dan is dit maar de taak van de provincie. Wel kan worden afgewogen of dit in een landschapsverordening of een provinciale verordening thuishoort. Zijn fractie zou graag een discussie voeren over hoe dit kan worden aangepakt, geregeld en gehandhaafd.

Het besluit of een onderwerp al dan niet bij de structuurvisie hoort is aan de Staten en het lijkt alsof men in deze vergadering ambtelijk voorsorteert op wat voor soort besluit moet worden genomen. Zijn fractie is verheugd dat de kleine landschapselementen worden benoemd. P.S. moeten goed bekijken wat onder de Boswet past en wat op andere manieren kan worden beschermd.

De heer De Vries laat mevrouw Van Zijtveld weten dat hij de vlaggenmasten in dit verhaal iets minder relevant vindt ten opzichte van het punt van de woonschipeigenaren. Natuurlijk vraagt bedrijfsvorming om meer masten, maar als spreker de belangen moet afwegen ten opzichte van deze groep wil hij zijn bijdrage daar meer op concentreren.

De heer De Vries heeft moeite moeten doen om het stuk te doorgronden en is blij dat het een startnotitie is. De benadering van de woonschipeigenaren en de woonschepen zelf zijn voor spreker relevant in het stuk.

Ter voorbereiding van het stuk is er met relevante doelgroepen gesproken. Daaronder bevinden zich gemeenten, maar is er ook gesproken met degenen die een brief stuurden namens de woonschipeigenaren? Hier is in het verleden over gesproken en toen is in deze commissie aangegeven dat dit gedaan zou worden ter voorbereiding op een dergelijke verordening. Met welke gemeenten is gesproken? Wat zijn de doelgroepen hierbij geweest?

De heer De Vries meent dat enkele opmerkingen in het stuk bezijden de waarheid zijn. In bijlage 3 op pagina 34 wordt gesteld dat voor woonschepen en vaartuigen geldt: hoe groter het uitvoeringsgebied, hoe beter illegale handelingen kunnen worden aangepakt. Het gaat immers om bewegende objecten die gemakkelijk van de ene naar de andere gemeente bewegen. De heer De Vries meent dat dit voor woonschepen klinkklare onzin is. Er is een uitvoeringsrestaurantieplan voor de Vecht dat aan afronding toe is. Er hoeft dus ook geen angst te bestaan dat er allerlei nieuwe

woonschepen op de Vecht gaan liggen en de omgeving gaan verrommelen. Deze tekst geeft aan hoe over woonschepen wordt gedacht in de provincie. Spreker betoogde al eerder dat woonschepen als een normale vorm van bewoning moeten worden gezien, zij het op het water. Gezien de ontwikkelingen van bijvoorbeeld een restauratieplan Vecht, maar ook het ontwikkelen van een nieuwe insteekhaven waardoor er plekken kunnen worden gecreëerd, zou men het verhaal van de woonschepen uit de landschapsverordening moeten halen en richting de gemeenten moeten plaatsen. Het is iets dat in bestemmingsplannen zou kunnen worden meegenomen. Wanneer men van mening is dat de gemeenten niet goed zouden kunnen handhaven, dan moeten we vaststellen, (er komt straks juist een nieuwe gemeente bij de Vecht en hiervoor is gekozen vanwege het punt van de samenhang van de Vecht) dat daar heel goed afspraken over te maken zijn met een gemeentelijk beeldkwaliteitsplan. Daarin krijgen en houden ook alle woonschepen een ordentelijke plek en op die wijze kan ook gehandhaafd worden. Dat is voor spreker een argument om te zeggen dat dit niet meer in de provinciale landschapsverordening hoort maar bij gemeenten.

De heer De Vries vraagt in hoeverre het college verwachtingen heeft ten aanzien van een toename van woonschepen, waardoor het gerechtvaardigd zou zijn om te zeggen dat alles in een verordening opgenomen moet worden.

In hoeverre is het woongenot van woonschipeigenaren meegewogen in het totale verhaal? Men komt mensen tegen die naar de Vecht willen kunnen kijken, spreker kan zich ook voorstellen dat degenen die aan de Vecht wonen het prettig vinden dat niet iedereen zomaar binnen komt kijken. Die belangenafweging ziet spreker niet terug in het stuk. Het is juridisch benaderd vanuit het restauratieplan en spreker wil de andere kant ook belichten.

De heer Van de Lagemaat wijst er op dat het een startnotitie is, maar wanneer hij naar het besluit kijkt (punt 2 geeft aan dat gedeputeerde de verordening natuurlandschap omvormt tot landschapsverordening provincie Utrecht), vraagt hij zich af of het stuk nog in de commissie of Staten wordt behandeld.

De heer Ruijs gaat ervan uit dat deze dag geen koersen worden vastgelegd. Het is positief dat hiermee aandacht wordt gegeven aan het binnenshuis afstemmen van de instrumenten. Het is goed als daar de nadruk op komt te liggen: geen verdubbeling, waar mogelijk loketintegratie, meer efficiëntie en meer effectiviteit.

Door de instrumenten in elkaar te schuiven en omdat het ene instrument meer in handen is van de provincie en het andere meer in handen is van de gemeenten, is het van belang dat het effect van decentralisatie dat met deze deregulering wordt bereikt ook op zijn effectiviteit gaat worden beoordeeld. Pagina 6 gaat over stukken die bij de gemeenten in handen liggen ter besluitvorming maar ingekaderd worden door hetgeen door de provincie wordt meegegeven. Die lijn is duidelijk en volgens spreker ook beheersbaar. Maar op pagina 11 staat: 'daar waar de conclusie is dat het bestemmingsplan de meest geëigende vorm van regelgeving is, biedt dat nog geen garantie voor de meest effectieve handhaving van die regelgeving. Gemeenten zijn niet altijd voldoende geëquipeerd voor die handhaving'. Dit is één van belangrijkste zinnen uit het stuk. Het is spreker niet duidelijk in hoeverre hier een effectiviteit ligt. Hij vraagt in hoeverre het beleid dat hier staat verwoord ook daadwerkelijk tot de effectiviteit komt die de Staten als provinciaal belang nastreven als het in de handen van de gemeenten wordt gegeven. In dit stadium is dit stuk onvoldoende om te kunnen zeggen dat het effectief is als het op deze wijze wordt gerealiseerd, het kan ook niet anders.

De intentie van het stuk onderschrijft zijn fractie van harte: als men op deze wijze kan decentraliseren is het een goede zaak, maar dan moet de provincie weten dat het ook provinciaal wordt gehandhaafd. Dat moet geborgd zijn. Spreker vraagt of het juist is dat dit een startnotitie is. Inspraak is ook voor de CDA-fractie een belangrijk element. Zolang er geen inspraak is geweest, wil zijn fractie zich niet per definitie vastleggen. Bij inspraak geeft men ruimte aan de burgers om hun invloed uit te oefenen.

Klopt het dat de commissieleden bij de volgende stap informatie van de gedeputeerde ontvangen over de effectiviteit van de handhaving, daar waar wordt decentraliseren?

Spreker neemt aan dat een onderwerp als horizonvervuiling hiermee niet is afgehandeld, dit zou politiek nog goed worden uitgezocht en doorgesproken.

Door de breedte van het onderwerp is er weinig aandacht gegeven aan de ontheffingsmogelijkheid van banieren. Spreker zou graag horen of 4, 6 of 8 een logische consequentie is van het hier verwoorde beleid. Deze discussie zal later terugkomen.

Als econometrist vindt spreker het heel knap dat iemand uit dit verhaal kan herleiden dat 4 het maximum is. Spreker zou graag horen van de gedeputeerde of hier meer speling mogelijk is.

Gedeputeerde Krol bevestigt dat dit een startnotitie is. G.S. vragen aan de commissie of zij op de goede weg zijn. Daarna wordt het onderwerp op twee manieren uitgewerkt. Enerzijds met de opmerkingen die door de commissie en in de Staten gemaakt zijn en worden. Anderzijds heeft de gedeputeerde de ingekomen brieven, bijvoorbeeld van woonschipbewoners, expliciet gelezen. Er is voor gekozen om niet voor de startnotitie al overleg te hebben, maar eerst de startnotitie in de commissie te bespreken. Daar zou wat op af te dingen zijn, maar zolang het een startnotitie betreft, is er voldoende ruimte voor belangengroeperingen om erover mee te discussiëren. Dat zal intensief worden gedaan. Het voorstel komt dus terug, een verordening wordt immers door de Staten vastgesteld.

Het is een stevige worsteling geweest in de Staten om tot deze startnotitie te komen. Dat komt omdat in de Staten tot voor kort bij de verordening Natuur en Landschap vooral over de dereguleringsaspecten is gesproken. Er is lang gediscussieerd over de vraag of men de VNL nodig vond en wat voor elementen de provincie in de toekomst over zou moeten houden. In de startnotitie is dit nog te herkennen: daar waar de provincie niet rechtstreeks verantwoordelijkheid draagt en die bij anderen zou kunnen liggen, vind men ook dat die ander dat zou moeten doen. Enkele Statenleden zeggen terecht: dat kan formeel zo zijn, maar dan moet worden bekeken of dat ook op effectieve wijze door die overheid gebeurt, anders blijft er van het provinciale belang niets over. Dit vraagt een herbezinning over de rol van gemeenten op dit punt.

De provincie heeft geen inspecterende rol naar de gemeenten toe. Als de gemeente niet handhaaft zijn het de burgers en belangengroeperingen die daar een rol in spelen, maar niet de provincie. Hier moeten goede afspraken over worden gemaakt. Als dit in de ruimtelijke verordening wordt gezet komt het in de gemeentelijke bestemmingsplannen te staan. Maar handhaving van die plannen dwingt men niet af.

De gedeputeerde zegt een reactie toe op de opmerkingen over de capaciteit van handhaving op dit moment en de consequenties hiervan als dit beleid wordt uitgewerkt.

G.S. hebben aangegeven dat licht/donker-beleid via het milieuspoor zou moeten worden geregeld en niet in deze nieuwe landschapsverordening. G.S. denken er wel over of er afspraken gemaakt moeten worden over reclame-uitingen met wel of niet verlichting.

De reactie en aanbevelingspunten van de commissie Deregulering zijn belangrijke bouwstenen om deze startnotitie tot een echte verordening te maken. G.S. zullen er zorg voor dragen dat de aanbevelingen serieus worden meegenomen.

Mevrouw Van Gemert herinnert de gedeputeerde aan de vraag waarop het is gebaseerd dat er van de 6 nieuwe ontwikkelingen één mee wordt genomen in de nieuwe verordening en dat met de andere niets wordt gedaan. Zij zou graag een onderbouwing hierover horen of hier een discussie over voeren.

Gedeputeerde Krol legt uit dat G.S. hebben gedacht dat als het elders al geregeld is of geregeld kan worden, G.S. het niet in de nieuwe landschapsverordening opnemen. Dat is geen ambtelijke kwestie, maar dit is een standpunt van G.S. Als de commissieleden vinden dat dit niet correct is of als zij andere keuzes zouden maken, dan kan men dat in dit overleg dan wel in de Statenvergadering aan G.S. aangeven.

De heer De Vries vraagt hoe de gedeputeerde de betrokken doelgroepen gaat selecteren en betrekken bij het proces. Er komt nog een formele inspraakprocedure ten aanzien van de feitelijke verordening. Spreker is er voorstander van om in de aanloop daar naar toe dit op een andere manier te regelen. Hoe staat de gedeputeerde tegenover zijn eerdere opmerking dat men het woonschepenverhaal in zijn geheel uit de verordening zou kunnen halen om het bij gemeenten onder te brengen, op zo een manier dat het geheel is verzekerd?

De heer Balemans maakt de volgende opmerking in het licht van de commissie Balemans, die zich bezig houdt met startnotities en de inspraak die daarop volgt. Wellicht is het mogelijk met deze startnotitie gezamenlijke de inspraak te doen. Dat scheelt tijd. Dan zijn de Staten pro-actief bij het voortraject betrokken. Het is slechts een suggestie van de heer Balemans, want het besluit over zijn werkzaamheden is in de Staten nog niet genomen.

De heer Ruijs begreep van de gedeputeerde dat dit het moment is dat in de Statenvergadering uitgesproken wordt dat beleid dat nog niet is geformuleerd, in de toekomst nooit via de verordening Natuur en Landschap gaat. Dat is iets dat spreker nu nog niet overziet. Verder geeft de heer Ruijs aan dat hij zich aansluit bij de opmerking van de fractie van de SP over het feit dat één punt is verwerkt en de andere vijf niet. Er moet een mogelijkheid tot discussie zijn en soms is inspraak daarbij waardevol.

Gedeputeerde Krol legt uit dat de bedoeling van de startnotitie is dat G.S. verwoorden wat zij denken dat goed is. Dan reageert de commissie er op en wordt de notitie gecorrigeerd op een aantal punten. Vervolgens wordt een formeel en informeel inspraaktraject ingegaan. Dit alles moet leiden tot aanpassing van het voorstel, anders heeft het geen zin. De terechte vraag is of er ruimte voor de zes onderwerpen is om ze serieus de inspraak in te laten gaan en door de Staten te laten behandelen. Het antwoord daarop is dus positief.

Tegenover de heer Balemans geeft de gedeputeerde aan dat er twee dingen moeten worden gedaan:

- Er is een formeel inspraaktraject en gedeputeerde heeft de behoefte om met een aantal belangengroeperingen een informeel traject te hebben. Nu is gebruik gemaakt van de briefwisselingen en de inspraakreacties, maar spreker zou met een aantal belangengroeperingen rond de tafel willen zitten.
- De heer Balemans vraagt of dat niet gezamenlijk gedaan kan worden zoals dit rond de ruimtelijke structuurvisie ook is gebeurd. De gedeputeerde meent dat dit kan, al weet hij niet of dit staatsrechtelijk juist is. Het lijkt hem nuttig om G.S. en P.S. gezamenlijk een rol te laten spelen bij het inspraaktraject. Het brengt G.S. en P.S. op een gelijk informatieniveau. Als het kan worden georganiseerd, lijkt hem dat een goede suggestie.

De heer Balemans legt uit dat dit de essentie van één van de voorstellen van zijn commissie is, dus als de Staten daartoe besluiten dan kan dit gebeuren.

Gedeputeerde Krol geeft aan dat, mochten de Staten dit nog niet hebben besloten, hiermee toch kan worden begonnen.

De heer De Vries herinnert eraan dat hij geen antwoord kreeg op zijn vraag over het overhevelen van het onderwerp woonschepen naar de gemeenten.

Gedeputeerde Krol denkt dat uit wat G.S. hier opgeschreven hebben, is te constateren dat G.S. op lange termijn dit ook voorzien. Een groot deel van het beleid rond woonschepen wordt al bij de gemeenten neergelegd, met alle kritische kanttekeningen die hierover door de andere fracties zijn gemaakt. G.S. kiezen hier voor een soort groeimodel waarbij de provincie steeds verder terugtreedt en de uiteindelijke verantwoordelijkheid steeds meer bij de gemeente komt te liggen. Dat dit nu nog niet gebeurt, ligt aan de al genoemde belemmeringen.

12. Statenbrief stand van zaken hoogspanningsbeleid met uitnodiging van de statencommissie

Mevrouw Dik dankt G.S. voor de overzichtelijke notitie. Inhoudelijk is het een goede notitie, maar hij is tegelijkertijd teleurstellend omdat er geen baanbrekende ontwikkelingen zijn te melden. Haar fractie vindt het van belang dat dit dossier bij de provincie de aandacht houdt. Er zijn enkele provinciale belangen die een rol spelen als het gaat om de hoogspanningsproblematiek, uiteraard de binnenstedelijke bouwopgave waarbij spreekster de A12-zone als belangrijke ontwikkeling wil noemen, maar ook het tegengaan van verrommeling in het landelijk gebied. Haar fractie vindt het een goede zaak dat in deze notitie wordt opgemerkt dat de provincie vanuit deze twee belangen reageert op rijksinitiatieven.

Vorig jaar is het derde Structuurschema Elektriciteitsvoorzieningen vastgesteld als één van de rijksinitiatieven. De provincie en een aantal Utrechtse gemeenten hebben hier zienswijzen ingediend. Het zou een goede zaak zijn wanneer dergelijke zaken gezamenlijk worden opgepakt: dit zijn de momenten om contact te zoeken met gemeenten en te bezien of er samen kan worden opgetrokken richting het Rijk.

In de notitie wordt aangegeven dat het tracé voor de SEV III ongewijzigd is vastgesteld. Dat klopt, maar er is wel een inhoudelijke wijziging. De Tweede Kamer heeft een motie aangenomen waarin wordt bepaald dat nieuwe hoogspanningsverbindingen van 280 kV en meer ondergronds worden aangelegd, zodra dat vanuit leveringszekerheid en meerkosten verantwoord is. Deze motie is niet onbelangrijk voor de provincie Utrecht omdat in de Randstad wordt bewezen dat de ondergrondse aanleg daadwerkelijk kan, daarbij doelt mevrouw Dik op de 380 kV-lijn, de Noordertracé en het Zuidelijk tracé die nu in de Randstad worden aangelegd.

Speerpunt is hier de landschappelijke inpassing. Volgens spreekster wordt een aanzienlijk deel ondergronds aangelegd. De laatste stand van zaken is dat men voor dit tracé ook nieuwe masten heeft ontworpen, de zogenaamde windtracks. Dit is een nieuw type mast dat niet alleen mooier is maar dat ook het elektromagnetische veld terugbrengt.

Haar fractie vraagt of de provincie Utrecht in overleg zou kunnen treden met het ministerie van Economische Zaken over de 380 kV-lijn. Zou men het soort initiatieven dat in de Randstad wordt genomen niet ook in het overleg met het ministerie van Economisch Zaken kunnen brengen, om de resultaten die daar naar voren komen in de provincie Utrecht toe te passen?

Haar fractie zou het op prijs stellen als G.S. de Staten op de hoogte willen houden van ontwikkelingen, jaarlijks of zoveel eerder als nodig is.

Gedeputeerde Krol bevestigt dat de zienswijze in het kader van SEVIII samen is ingediend en het vervolgtraject zal ook regionaal worden opgepakt. Als daar zaken uitvloeien, zullen G.S. de Staten ervan op de hoogte brengen.

De uitkomst van het onderzoek naar de ondergrondse 380 kV-lijnen is pas over tien jaar bekend. Met het ministerie van Economische Zaken wordt gesproken over de bestaande 380 kV-lijn en daar vandaan komt de conclusie dat die niet onder de grond kan.

De heer Witteman vertelt dat het plaatsen van een koppelstation in Breukelen inmiddels rijksbelang is. De gemeente Breukelen had in eerste instantie een locatie voor het koppelstation ten westen van de A2. Het koppelstation is een behoorlijk gebouw: 12 meter hoog, 50 meter breed en met name 's nachts komt het gebouw in het licht te staan. Zijn fractie pleit ervoor dat de gedeputeerde zijn invloed aan gaat wenden bij het ministerie van Economische Zaken om ervoor zorg te dragen dat het koppelstation in ieder geval niet ten westen van de A2 komt, maar dat ten noorden of ten zuiden van het industriegebied Corridor van de gemeente Breukelen als zoeklocaties worden bekeken. De net genoemde argumenten, zichtlijnen en lichthinder en het belang van het Groene Hart, kunnen ook worden gebruikt om een locatie ten westen van de A2 niet toe te staan.

Mevrouw Dik gaat in op de opmerking van de gedeputeerde dat het nog tien jaar zou duren voordat de uitslag van het onderzoek naar het ondergronds leggen van de 380 kV-verbinding bekend is. Mevrouw Dik meent dat de 380 kV-lijn die nu in de Randstad wordt aangelegd over 10 kilometer ondergronds wordt gelegd. Er wordt dus ook al ervaring mee opgedaan. Als dit in de provincie Utrecht zou kunnen, dan zou dit een gemakkelijke oplossing zijn voor de problemen rond de A12-zone.

De heer Koopmanschap meent dat het, kijkend naar de inhoud van de notitie, zinnig zou zijn om ook iets te zeggen over effecten op bestaande bebouwing. Spreker is er benieuwd naar of G.S. de volgende keer in de structuurvisie wel het provinciaal belang aanmerkt.

De heer Koopmanschap heeft in de brief niets gelezen over nieuwe ontwikkelingen die er zijn ten aanzien van het zelf opwekken van energie en het rekening houden van de mogelijke ontwikkeling van SmartKrits.

Gedeputeerde Krol antwoordt de heer Koopmanschap dat dergelijke zaken zeker een rol gaan spelen. Tot die tijd is het uitgangspunt de bestaande infrastructuur als het gaat over hoogspanningskabels. Het stuk was een reactie op een 'stand van zaken vraag', dus G.S. hebben het niet breed beantwoord. Wat de vraag van mevrouw Dik betreft over de 380 kV-lijn die bij Midden-Delfland onder de grond gaat, hier kijkt men hoe dit functioneert en of dit een oplossing zou zijn die grootschaliger zou kunnen worden toegepast.

Eerder heeft spreker met de heer Kloppenborg over het koppelstation bij Breukelen gediscussieerd en toen bleken er geen alternatieven te zijn. Als gedeputeerde nu wordt gevraagd om opnieuw zijn invloed aan te wenden om tegen een plan waar hij twee jaar geleden 'ja' tegen heeft gezegd nu 'nee' tegen te zeggen, dan vindt spreker dit lastig. Wel zegt de gedeputeerde toe te bekijken wat de stand van zaken is en of er mogelijkheden voor discussie en beïnvloeding zijn.

De heer Witteman vertelt dat het bureau dat het ministerie van Economische Zaken heeft ingeschakeld een vijftal locaties heeft. Een viertal ligt ten oosten van de A2, één ligt ten westen bij Kortrijk. Spreker pleit ervoor de laatste beslist niet te nemen.

Gedeputeerde Krol wijst erop dat dit twee jaar geleden wel zo is besloten. Hij zal de laatste stand van zaken bekijken zodat hier zonedig opnieuw over kan worden gesproken.

13. Statenvoorstel benoeming lid Provinciale Commissie Leefomgeving

De voorzitter concludeert dat dit voorstel als een sterstuk aan P.S. kan worden voorgelegd.

14. Verslag Ruimtelijk Beleid 2009

Ter kennisname.

15. Voortgangsrapportage Natura 2000/TPO-aanpak december 2009 t/m maart 2010

Ter kennisname.

16. Gebiedsconvenant Groot Wilnis Vinkeveen

Ter kennisname.

17. Afdoening motie evaluatie herindeling Utrechtse Heuvelrug

Ter kennisname.

18. Vastgesteld subsidieplafond Ups AVP gebieden.

Ter kennisname.

19. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering.